

раскрыто содержание педагогического инструментария формирования педагогическо-интерпретационного тезауруса будущего учителя музыкального искусства.

Ключевые слова: педагогический интерпретационный тезаурус, эрудированность, будущий учитель музыкального искусства, педагогический инструментарий, механизм мыслительных операций, познавательная активность, система понятий, интонационно - эстетический фонд.

SUMMARY

Wang Jiale. Formation of Pedagogical-Interpretive Thesaurus of Future Music Art Teacher: Toolkit.

The problem of formation of pedagogical-interpretative thesaurus of the future teacher of musical art as the basis of eponymous erudition is investigated in the article. The author considers the mechanism of thought operations, which actualizes the thought functions of understanding and formation of concepts that constitute the psychological basis of the erudition of personality. The article outlines the essence of pedagogical-interpretative erudition as a broad knowledge in the field of musical pedagogy in terms of knowledge in the interpretative elaboration of musical works. The empirical and logical ways of pedagogical-interpretative erudition formation are considered. It is established that the formation of the pedagogical concepts in the field of musical interpretation as an important characteristic of pedagogical-interpretative thesaurus forms the essentially-substantial basis of the eponymous erudition. The author confirms that theoretical-cognitive and intellectual activity is the basis for the formation of pedagogical-interpretative thesaurus. The definition of the pedagogical-interpretative thesaurus of a future music teacher as a branched hierarchical system of concepts acquired during the interpretive processing of musical works has been formulated. It is also characterized by the formation of intonation and aesthetic fund of the interpreted samples of music art. The contents of the pedagogical tools to form the pedagogical-interpretative thesaurus of the future teacher of music art is specified and disclosed.

Key words: pedagogical interpretative thesaurus, erudition, future music art teacher, pedagogical toolkit, mechanism of thought operations, cognitive activity, conceptual system, intonation-aesthetic fund.

УДК 378.147:796.41.071.4]:793.3

Ірина Ткаченко

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

ORCID ID 0000-0002-7612-1082

DOI 10.24139/2312-5993/2021.07/252-260

РОЛЬ ХОРЕОГРАФІЇ У ПІДГОТОВЦІ СПОРТСМЕНІВ З ЕСТЕТИЧНОЇ ГРУПОВОЇ ГІМНАСТИКИ

У статті висвітлено особливості та роль хореографії у підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики. Задля висвітлення проблеми наукового пошуку, на основі застосування конкретнонаукових (історико-генетичний аналіз) методів наукового дослідження розглянуто генезу становлення та розвитку різних гімнастичних систем. Використання загальнонаукових (аналіз, синтез, узагальнення, систематизація) методів наукового дослідження надали можливість з'ясувати провідні хореографічні напрямки, які застосовуються у підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики. Доведено, що заняття з класичного, народно-сценічного та історико-побутового танців є фундаментальними у підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики.

Ключові слова: хореографія, спорт, гімнастика, спортсмени-гімнасти, естетична групова гімнастика, класичний танець, народно-сценічний танець, історико-побутовий танець.

Постановка проблеми. У підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики особливе місце належить хореографії. На основі інтеграції гімнастики і хореографії народжуються шедеври, що поєднують в собі виконавську досконалість і артистизм та підкреслюють зміст музичного твору. Хореографія в спорті є один із сучасних методів підготовки спортсменів на основі методики, розробленої школою класичного і народного танців. Хореографічна підготовка спортсменів-гімнастів сприяє розвитку музичним та руховим здібностям, танцювальним вмінням і навичкам, слугує проявом індивідуального виконавського стилю та образу. Констатуємо, що хореографічна підготовка спортсменів-гімнастів є своєрідною системою, яка забезпечує спеціальну фізичну, естетичну, технічну підготовку, а також відіграє провідну роль у композиційному оформленні вправ, які виконуються на змаганнях.

Аналіз актуальних досліджень. На основі аналізу та систематизації наукової літератури нами було встановлено, що проблеми спортивної підготовки в хореографічній освіті стали об'єктом наукового пошуку О. Головні, Т. Осадців, А. Коренчук, В. Сосіної, І. Ткаченко, та ін. Деякі аспекти хореографічного навчання в системі підготовки спортсменів висвітлюють Т. Драч, В. Сіткар та ін. Незважаючи на означену кількість досліджень роль хореографії у підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики не була предметом цілісного дослідження.

Мета статті – висвітлити особливості та роль хореографії у підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики.

Методи дослідження. Для реалізації та досягнення поставленої мети нами було використано комплекс методів, зокрема загальнонаукових: аналіз, синтез, узагальнення, систематизація, які застосовувалися для з'ясування стану розробленості проблеми; конкретнонаукових: термінологічний аналіз, що використовувався при визначенні базових понять нашого дослідження; історико-генетичний – застосовувався з метою висвітлення окремих історичних аспектів проблеми досліджуваного феномену.

Виклад основного матеріалу. Перш ніж висвітлити проблему нашого дослідження вважаємо за належне наголосити, на основі аналізу та узагальнення широкого кола джерел нами було встановлено, що в світі гімнастики функціонують такі її види, як художня, естетична, спортивна тощо, розвиток яких датується античним періодом. Зауважимо, що з діяльністю Франсуа Дельсарта, який у 1839 році в Парижі відкрив курси сценічної

виразності, розпочинається активне захоплення гімнастикою та хореографією. Дельсарта називають засновником науки про тілесну виразність. Він розробив і систематизував різні положення і рухи рук. Дельсарт працював над питаннями людського тіла, його рухів і прагнув обґрунтувати особисті думки. Головним для нього став перехід з одного стану в інший, з одного положення в друге. Саме ця ідея відобразилася в гімнастиці так званого третього покоління – естетичній груповій гімнастиці – новому і видовищному виді спорту, де хореографія є фундаментальним складником (Ткаченко, 8, с. 34).

Історико-генетичний аналіз надає підстави констатувати, що друга половина XIX століття відзначилася розвитком танцювальної гімнастики для жінок, яку розробив французький фізіолог Жорж Демені. Метою гімнастики Демені був розвиток у жінок грації і витонченості за допомогою різних вправ з палицями та булавами, а також виконання танцювальних комбінацій та рухів на імпровізацію. Доведено, що в XX столітті Емілем Жаком Далькрозом було розроблено ритмічну гімнастику, яка сприяла не тільки розвитку слуху, але і м'язового почуття ритму. Продовжувала розроблені Дельсартом ідеї краси та гармонії людського тіла Айседора Дункан, яка пропагувала ідеї вільного танцю, чільне місце в якому займали елементи гімнастики.

Нами було встановлено, що хореографічна підготовка в спорті є спеціальним засобом, що забезпечує змагальні композиції яскравістю, оригінальністю, виразністю, видовищністю. Доведено, що вперше заняття з хореографії до тренувального процесу спортсменів-гімнастів було введено під час підготовки до XVI Олімпійських ігор в Мельбурні (1956 рік).

Встановлено, що в спорті поняття «хореографія» включає в себе все, що відноситься до мистецтва танцю класичного, народного, історико-побутового, сучасного. Як наслідок, під хореографічною підготовкою в гімнастиці ми розуміємо систему вправ і методів впливу, які спрямовано на виховання рухової культури спортсменів-гімнастів та розширення їхнього арсеналу виразних засобів.

Провідними завдання хореографії в естетичній груповій гімнастиці є розвиток професійних танцювальних навичок, музикальності і виразності виконання, волі, характеру вихованців та їх естетичне виховання. Означені якості розвиваються, перш за все, класичним і народно-сценічним танцями, зокрема екзерсисом, який в системі хореографічної освіти залишається основою основ. У підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики екзерсис класичного та народно-сценічного танців полягає в тому, щоб шляхом спеціальних вправ, по-перше, розвивати в гімнасток навички, без

яких неможливо опанувати танцювальною технікою (виворотність, стійкість тощо), по-друге, розвинути у вихованців технічну танцювальну майстерність, артистизм, грацію, естетичний смак тощо (Драч, 2018, с. 135).

Доведено, що хореографічна підготовка спортсменів-гімнастів полягає в опануванні правильної постановки тіла. Ноги, корпус, руки, голова є тими елементами, робота над якими протікає на заняттях постійно. Від правильної постановки означених елементів залежить технічна майстерність гімнасток-естеток.

Встановлено, що основа виворотності закладається завдяки заняттям з класичного танцю шляхом розучування позицій ніг і спеціальних вправ. Тренування сильного і розвиненого підйому ступні націлено на розвиток стійкості, стрибка, обертання. Не менш важливу роль відіграють коліна, на які постійно відводяться вправи, що привчають їх до згинання і витягування, розвиваючи еластичність останніх. Крім ступні (підйому) і м'язів гомілки, особливо вагоме значення має стегно. Основне силове навантаження при виконанні переважної кількості рухів націлено саме на нього. Від тазостегнового суглобу залежить виворотність, рухливість всієї ноги в цілому, обертальні рухи ногою, крок. Відзначимо, що великий крок, тобто здатність піднімати ногу на 90° і вище, є досить важливою якістю в гімнастиці і хореографії (Головня, 2018, с. 69).

Зауважимо, що заняття з класичного танцю у підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики розвивають апломб (aplomb), під яким ми розуміємо здатність утримувати рівновагу, стоячи нерухомо на одній нозі, піднявшись на високі півпальці опорної ноги, в той час як інша піднята на граничну висоту в повітрі, або ж в момент обертання тощо. Наголосимо, що виконавець може зберігати рівновагу лише в тому випадку, якщо у нього сильна, добре поставлена спина. Водночас, корпус має бути весь зібраний і складати з опорною ногою єдине ціле (Сіткар, 2018, с. 128).

Завдяки заняттям з класичного танцю у спортсменів-гімнастів виховується строго вертикальне положення корпусу, пряма спина, розкрита грудна клітка, відсутність напруги в плечах і шиї. Руки, крім технічної, виконують пластичну функцію. Останні мають бути виразними і ненапруженими. Не допускається пряма жорстка або ламана лінія рук, провисання ліктів або кистів долонями вниз, неточні і невизначені положення і позиції рук, рефлексорне тремтіння руками одночасно з роботою ніг. У рухах рук при переходах їх з позиції в позицію, при відкриванні та закриванні провідна роль належить кистям, які забарвлюють та направляють весь рух. Голова, крім функції технічного

порядку (при обертанні), також відіграє особливо важливу пластичну роль. Незначний нахил, підйом або її поворот повідомляють різне забарвлення всієї пози, всього тіла в цілому. Важливе значення має координація руху голови, рук і корпусу (Ткаченко, 2019, с. 298).

Таким чином, методика проведення занять з класичного танцю будується з урахуванням індивідуальних здібностей спортсменів-гімнастів і програми гімнастичного тренування. Зазначимо, що заняття складаються з екзерсису біля опори та на середині зали, де відпрацьовується елементарна техніка танцювальної майстерності. Наступною частиною заняття є адажіо, де спортсмени-гімнасти опановують позами класичного танцю і різноманітністю їх переходів. Освоєння і відпрацювання малих, середніх і великих стрибків досягається завдяки алегро. Працюючи над екзерсисом, всі рухи виконуються з двох ніг (спочатку з правої, далі з лівої), що в рівній мірі розвиває і зміцнює руховий апарат спортсменів. Адажіо розширює фізичну витривалість, стійкість, координацію, пластичність, а також музичну виразність при виконанні рухів. В алегро розвиваються такі елементи стрибка, як елевація і балон, відпрацьовуються різні форми, прийоми і темпи його виконання. Завершальною частиною заняття є виконання різних форм порт де бра (port de bras), вправ для рук, що націлені на приведення організму спортсменів-гімнастів у стан спокою (Коренчук, 2018, с. 74).

З власного практичного досвіду можемо стверджувати, що в підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики одним із значимих розділів хореографічної складової є народно-сценічний танець, який забезпечує знайомство з темпераментом і технікою танцю різних народів світу. За допомогою народно-сценічного танцю у гімнасток формується емоційне сприйняття музики, вміння свідомо передавати характер музики в пластиці заданого руху. Розвиваються координаційні здібності, з'являється мобілізація уваги, зміцнюється опорно-руховий апарат, серцево-судинна і дихальна системи.

З'ясовано, що в системі хореографічної підготовки спортсменів-гімнастів використовуються танці народів світу, які сприяють розкриттю індивідуальності спортсменів, розвивають свободу рухів, безпосередність, легкість. Найбільш актуальними є українські, білоруські, молдавські, польські, угорські, грузинські танці. Використовується і лексика іспанських та латиноамериканських танців.

Відзначимо, що засоби народно-сценічної хореографії використовуються в естетичній груповій гімнастиці в двох аспектах, зокрема: в навчально-тренувальному (розвиток компонентів виконавської

майстерності спортсменів: культури руху, музикальності виразності) та змагальному процесам (постановка спортивних виступаючих програм). Встановлено, що заняття з народно-сценічного танцю в системі підготовки спортсменів з естетичної групової гімнастики складається з двох частин: екзерсису біля опори та етюдів на середині зали (Осадців, 2019, с. 91).

Поряд із заняттями класичного та народно-сценічного танців у підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики особливе місце належить історико-побутовому танцю, який забезпечує формування базових навичок і культури руху гімнастів. У підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики досить широко застосовуються рухи таких історико-побутових танців, як галоп, полька, вальс, полонез, мазурка. Крім того, найбільш вживаними рухами є: кроки па галопу (ковзаючі рухи з однієї ноги, які виконуються вперед, в сторону, назад), веселий ритм, швидкі та легкі підстрибувальні рухи забезпечуються різноманіттям кроків польки, м'якість, повітряність, граціозність належать вальсовим крокам та полонезу, які є одними із найбільш необхідними у підготовці спортсменів-гімнастів. Наголосимо, що історико-побутовий танець та включення його до тренувального процесу спортсменів-гімнастів сприяє розвитку танцювальності, формує правильну і красиву поставу, граціозну ходу (Сосіна, 2019, с. 87).

Під таким кутом зору варто зауважити, що за допомогою занять з хореографії, зокрема класичного, народно-сценічного та історико-побутового танців, у спортсменів-гімнастів виховується культура рухів, їх краса і виразність. Різноманітні рухи класичного, народно-сценічного танців, сприяють розвитку витривалості, сили, спритності, гнучкості та швидкості, здатності координувати рухи і зберігати стійку рівновагу, що в результаті сприяє підвищенню фізичної підготовленості і зміцненню здоров'я гімнастів. Органічний зв'язок рухів з музикою, танцювальний характер більшості вправ і безпосереднє використання танцю (класичного, народного, історико-побутового) в значній мірі сприяє естетичному вихованню гімнастів.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок.

Висвітлюючи особливості та роль хореографії у підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики нами було доведено, що провідними хореографічними напрямками, які застосовуються у підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики є класичний, народно-сценічний та історико-побутовий танці. Так, методика проведення занять з класичного танцю будується на основі канонів школи класичного танцю. З'ясовано, що класичний танець забезпечує виворотність, стійкість, постановку ніг, корпусу, рук, голови. Заняття з класичного танцю складається із екзерсису

біля станка та на середині зали, повільної частини (адажіо) та стрибків (аледро), які впливають на розвиток фізичної витривалості, стійкості, координації, пластичності, елевації, балону тощо.

Встановлено, що знайомство з темпераментом і технікою танцю різних народів світу, а також емоційне сприйняття музики, вміння свідомо передавати характер музики в пластиці заданого руху забезпечується за допомогою народно-сценічного танцю. Натомість, розвиток танцювальності у спортсменів з естетичної групової гімнастики, формування правильної та красивої постави, граціозної ходи досягається за допомогою занять історико-побутовим танцем.

У підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики тренери-хореографи найчастіше звертаються до лексики українських, білоруських, молдавських, польських, угорських, грузинських, іспанських та латиноамериканських танців. Екзерсис біля опори та етюди на середині зали складають фундамент народно-сценічного танцю в системі підготовки гімнастів. Натомість, заняття з історико-побутового танцю передбачають опанування кроків галопу, польки, вальсу, полонезу, мазурки тощо.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми ролі хореографії в підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики й засвідчує необхідність її подальшого розроблення за такими перспективними напрямками, як вивчення традиційних та інноваційних прийомів і методів хореографічного навчання у системі підготовки спортсменів-гімнастів, висвітлення методики викладання хореографії для спортсменів-гімнастів в умовах дистанційного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

- Головня, О. Можливості використання практик йоги для попередньої активізації серцево-судинної та дихальної системи танцівників. Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту. Львів: СПОЛОМ, 2018. С. 67–71.
- Драч Т. Розвиток хореографічних навичок в процесі підготовки спортсменів до виконання вправ у пілонному спорті (гімнастика на жердині). Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту. Львів: СПОЛОМ, 2019. С. 132–139.
- Коренчук А. Реабілітаційні практики припрацювання м'язів у хореографічній підготовці. Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту. Львів: СПОЛОМ, 2018. С. 71–76.
- Осадців Т. Особливості спортивної підготовки у бальних танцях. Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту. Львів: СПОЛОМ, 2019. С. 89–98.
- Сіткар В. Спортивні танці, ритмічна гімнастика та аеробіка як засіб ритмічного розвитку особистості. Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту. Львів: СПОЛОМ, 2018. С. 126–133.
- Сосіна В. Базові засоби гімнастики та акробатики та їх значення у підготовці танцюристів. Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту. Львів: СПОЛОМ, 2019. С. 81–89.

- Ткаченко І. Оздоровче значення партерної гімнастики для студентів-хореографів. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2019. № 7 (91). С. 294 – 304.
- Ткаченко, І. (2018). *Естетична гімнастика в хореографії: історія, теорія, практика*. Суми: ФОП «Цьома С. П.».
- Головня, О. Можливості використання практик йоги для попередньої активізації серцево-судинної та дихальної системи танцівників. Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту. Львів: СПОЛОМ, 2018. С. 67–71.
- Драч Т. Розвиток хореографічних навичок в процесі підготовки спортсменів до виконання вправ у пілонному спорті (гімнастика на жердині). Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту. Львів: СПОЛОМ, 2019. С. 132–139.
- Коренчук А. Реабілітаційні практики припрацювання м'язів у хореографічній підготовці. Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту. Львів: СПОЛОМ, 2018. С. 71–76.
- Осадців Т. Особливості спортивної підготовки у бальних танцях. Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту. Львів: СПОЛОМ, 2019. С. 89–98.
- Сіткар В. Спортивні танці, ритмічна гімнастика та аеробіка як засіб ритмічного розвитку особистості. Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту. Львів: СПОЛОМ, 2018. С. 126–133.
- Сосіна В. Базові засоби гімнастики та акробатики та їх значення у підготовці танцюристів. Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту. Львів: СПОЛОМ, 2019. С. 81–89.
- Ткаченко І. Оздоровче значення партерної гімнастики для студентів-хореографів. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2019. № 7 (91). С. 294 – 304.
- Ткаченко, І. (2018). *Естетична гімнастика в хореографії: історія, теорія, практика*. Суми: ФОП «Цьома С. П.».

РЕЗЮМЕ

Ткаченко Ирина. Роль хореографии в подготовке спортсменов по эстетической групповой гимнастике.

В статье отражены особенности и роль хореографии в подготовке спортсменов по эстетической групповой гимнастике. Для освещения проблемы научного поиска, на основе применения конкретнонаучных (историко-генетический анализ) методов научного исследования рассмотрена генеза становления и развития различных гимнастических систем. Использование общенаучных (анализ, синтез, обобщение, систематизация) методов научного исследования позволило выявить ведущие хореографические направления, применяемые в подготовке спортсменов по эстетической групповой гимнастике. Доказано, что занятия по классическому, народно-сценическому и историко-бытовому танцам являются фундаментальными в подготовке спортсменов по эстетической групповой гимнастике.

Ключевые слова: хореография, спорт, гимнастика, спортсмены-гимнасты, эстетическая групповая гимнастика, классический танец, народно-сценический танец, историко-бытовой танец.

SUMMARY (нужен английский перевод???)

Tkachenko Iryna. Роль хореографії у підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики.

У статті висвітлено особливості та роль хореографії у підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики. Задля висвітлення проблеми наукового пошуку, на основі застосування конкретнонаукових (історико-генетичний

аналіз) методів наукового дослідження розглянуто генезу становлення та розвитку різних гімнастичних систем. Використання загальнонаукових (аналіз, синтез, узагальнення, систематизація) методів наукового дослідження надали можливість з'ясувати провідні хореографічні напрямки, які застосовуються у підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики. Доведено, що заняття з класичного, народно-сценічного та історико-побутового танців є фундаментальними у підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики. Встановлено, що методика проведення занять з класичного танцю будується на основі канонів школи класичного танцю. Констатуємо, що у спортсменів-гімнастів класичний танець забезпечує виворотність, стійкість, постановку ніг, корпусу, рук, голови. У підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики заняття з класичного танцю складається із екзерсису біля станка та на середині зали, повільної частини (адажіо) та стрибків (алегро), які впливають на розвиток фізичної витривалості, стійкості, координації, пластичності, елевації, балону тощо.

Знайомство з темпераментом і технікою танцю різних народів світу, а також емоційне сприйняття музики, вміння свідомо передавати характер музики в пластиці заданого руху забезпечується за допомогою народно-сценічного танцю. Натомість, розвиток танцювальності у спортсменів з естетичної групової гімнастики, формування правильної та красивої постави, граціозної ходи досягається за допомогою занять історико-побутовим танцем. У підготовці спортсменів з естетичної групової гімнастики тренери-хореографи найчастіше звертаються до лексики українських, білоруських, молдавських, польських, угорських, грузинських, іспанських та латиноамериканських танців. Екзерсис біля опори та етюди на середині зали складають фундамент народно-сценічного танцю в системі підготовки гімнастів. Натомість, заняття з історико-побутового танцю передбачають опанування кроків галопа, польки, вальсу, полонезу, мазурки тощо.

Ключові слова: хореографія, спорт, гімнастика, спортсмени-гімнасти, естетична група гімнастика, класичний танець, народно-сценічний танець, історико-побутовий танець.

УДК 78:371.036

Тун Лінге

Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського
ORCID ID 0000-0002-7482-549X
DOI

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО РОЗВИТКУ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Метою статті є теоретико-методичне обґрунтування методики підготовки майбутніх учителів до ефективного розвитку музичних здібностей школярів. Запропоновано структуру підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва до розвитку музичних здібностей школярів у єдності мотиваційно-спонукального, професійно-когнітивного, розвиваюче-технологічного, творчо-дослідного, рефлексивно-корекційного компонентів. Обґрунтовано методологічні підходи підготовки майбутніх спеціалістів – структурно-функціональний,